

Arrest

nr. 294 870 van 29 september 2023
in de zaak RvV X / XI

Inzake: X

Gekozen woonplaats: ten kantore van advocaat F. JACOBS
Kroonlaan 88
1050 BRUSSEL

tegen:

de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen

DE VOORZITTER VAN DE XIde KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat X, die verklaart van onbepaalde nationaliteit te zijn, op 2 februari 2023 heeft ingediend tegen de beslissing van de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen van 17 januari 2023.

Gelet op artikel 51/4 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Gezien het administratief dossier.

Gelet op de beschikking van 30 mei 2023 met toepassing van artikel 39/73 van voormelde wet.

Gelet op het verzoek tot horen van 7 juni 2023.

Gelet op de beschikking van 13 juni 2023 waarbij de terechtzitting wordt bepaald op 30 juni 2023.

Gehoord het verslag van kamervoorzitter M. MAES.

Gehoord de opmerkingen van de verzoekende partij en haar advocaat M. KALIN, loco advocaat F. JACOBS.

WIJST NA BERAAD HET VOLGENDE ARREST:

1. Overeenkomstig artikel 39/73, § 2 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (hierna: de Vreemdelingenwet) werd aan de partijen de grond meegedeeld waarop de kamervoorzitter steunt om te oordelen dat het beroep door middel van een louter schriftelijke procedure kan worden verworpen. In casu wordt het volgende gesteld:

“1. Verzoeker, die verklaart van Palestijnse afkomst te zijn en afkomstig uit Gaza, dient beroep in tegen de beslissing “niet-ontvankelijk verzoek (internationale bescherming in een andere EU lidstaat)” van 17 januari 2023, genomen door de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen (hierna: de commissaris-generaal) op grond van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet.

2. In de bestreden beslissing wordt terdege overwogen dat verzoeker geen elementen kenbaar heeft gemaakt waaruit eventuele bijzondere procedurele noden kunnen blijken, en dat het CGVS evenmin dergelijke noden in zijn hoofde heeft kunnen vaststellen.

Hoewel verzoeker doorheen het persoonlijke onderhoud bij het CGVS melding maakte van zijn psychische situatie en een afsprakenkaart voor psychologische bijstand neerlegde alsook medische stukken betreffende zijn gehoorproblemen, heeft hij op geen enkel moment aangegeven dat hij niet in staat was deel te nemen aan de procedure of verklaringen af te leggen. In overeenstemming met artikel 48/9 van de Vreemdelingenwet, werd verzoeker de mogelijkheid geboden om de nodige elementen aan te brengen waaruit zijn eventuele bijzondere procedurele noden kunnen blijken. Behalve het hebben van zware tandpijn, maakte verzoeker op de Dienst Vreemdelingenzaken geen dergelijke noden kenbaar (AD CGVS, vragenlijst bijzondere procedure noden). Hij heeft op geen enkel moment aangegeven dat hij omwille van zijn voorgehouden psychologische toestand en/of omwille van gehoorproblemen niet in de staat zou zijn om deel te nemen aan de onderhavige procedure, noch omwille van enige andere reden. Ook op het CGVS maakte hij geen dergelijke noden kenbaar.

Bij zijn verzoekschrift voegt verzoeker een psychologisch attest toe van 16 januari 2023 waarin gewezen wordt op zijn mentale toestand, met name dat hij symptomen vertoont van posttraumatische stress die hij in verband brengt met traumatische ervaringen tijdens zijn migratiereis en verblijf in Griekenland. Hieruit kan evenwel niet blijken dat hij omwille van psychologische problemen in de absolute onmogelijkheid verkeerde deel te nemen aan de procedure. In geen van de neergelegde documenten wordt verduidelijkt op welke wijze verzoekers psychologische klachten een persoonlijk onderhoud in het kader van zijn procedure in concreto kunnen hinderen, dan wel dat een persoonlijk onderhoud onmogelijk zou zijn. Dit attest is bijgevolg niet van die aard om aan te tonen dat verzoeker niet bij machte is om op volwaardige wijze verklaringen af te leggen.

In de mate verzoeker aanklaagt dat de genomen steunmaatregelen niet afdoende zijn, toont hij dit niet concreet aan. Uit de notities van het persoonlijk onderhoud blijkt voorts dat het onderhoud op een normale wijze heeft plaatsgevonden en dat verzoeker zijn relaas op een zelfstandige en functionele manier uiteen kon zetten. Verzoeker laat bovendien na in concreto aan te tonen waar of op welke wijze zijn psychologische problemen het beantwoorden van de vragen op het CGVS zouden hebben beïnvloed. Evenmin toont hij aan dat of op welke wijze dit van invloed zou zijn geweest op de bestreden motivering en beslissing. Er is dan ook geen indicatie dat het gehoor anders zou zijn verlopen indien hij op een andere manier zou zijn gehoord. Ook heeft de advocaat van verzoeker op het einde van het persoonlijk onderhoud hieromtrent geen opmerkingen geformuleerd.

Gelet op voorgaande, toont verzoeker met zijn betoog niet aan dat de commissaris-generaal verkeerd heeft besloten dat zijn rechten in het kader van de gevoerde procedure werden gerespecteerd en dat hij heeft kunnen voldoen aan zijn verplichtingen.

3. Artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet vormt de omzetting naar Belgisch recht van het wederzijds vertrouwensbeginsel vervat in artikel 33, lid 2, a) van de Richtlijn 2013/32/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende gemeenschappelijke procedures voor de toekenning en intrekking van de internationale bescherming. Dit beginsel van wederzijds vertrouwen betreft evenwel een weerlegbaar vermoeden.

Het wederzijds vertrouwensbeginsel wordt weerlegd indien de voorzienbare levensomstandigheden van een verzoeker, die als persoon die internationale bescherming geniet in een andere EU-lidstaat, hem zouden blootstellen aan een ernstig risico op onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 4 van het Handvest. De weerlegging vereist, specifiek voor wat betreft de voorzienbare levensomstandigheden, dat er sprake is van een situatie waarin een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid is bereikt. Deze drempel wordt bereikt wanneer de onverschilligheid van de autoriteiten van een lidstaat tot gevolg zou hebben dat een persoon die volledig afhankelijk is van overheidssteun, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, Addis, pt. 50-51 met verwijzing naar HvJ 19 maart 2019, Ibrahim e.a., C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, pt. 90 en 101).

Wanneer er in een lidstaat sprake is van “tekortkomingen die hetzij structureel of fundamenteel zijn, hetzij bepaalde groepen van personen raken”, dan vallen deze tekortkomingen bijgevolg enkel onder artikel 4 van het Handvest wanneer zij voormelde bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid bereiken (cf. HvJ 19 maart 2019, gevoegde zaken 297/17, C 318/17, C 319/17 en C 438/17, Ibrahim e.a., pt. 89). Verder kan er niet worden uitgesloten dat een persoon die om internationale bescherming verzoekt, kan aantonen dat er sprake is van buitengewone omstandigheden die specifiek hemzelf betreffen en die ertoe kunnen leiden dat hij bij terugzending naar de lidstaat die hem reeds internationale bescherming heeft toegekend, wegens zijn bijzondere kwetsbaarheid wordt blootgesteld aan een risico op een behandeling die strijdig is met artikel 4 van het Handvest (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, Addis, pt. 52 met verwijzing naar HvJ 19 maart 2019, C-163-17, Jawo, pt. 95).

4. Uit de door verzoeker bijgebrachte landeninformatie blijkt dat er in Griekenland sprake is van een preciaire situatie waardoor de grootste voorzichtigheid en zorgvuldigheid zijn geboden bij de beoordeling van beschermingsverzoeken van statushouders in Griekenland. De situatie voor statushouders in en bij terugkeer naar Griekenland is ernstig en moeilijk, hetgeen onder andere het gevolg is van de administratieve obstakels waarmee zij worden geconfronteerd waardoor zij in zware en schrijnende levensomstandigheden kunnen terecht komen met belemmeringen inzake de toegang tot o.a. socio-economische en medische hulp.

In dit verband moet rekening worden gehouden met “alle gegevens van de zaak” (HvJ 19 maart 2019, Ibrahim e.a., pt. 89) en is het noodzakelijk op basis van de individuele omstandigheden van de verzoekende partij haar verzoek te beoordelen, waarbij het aan de verzoekende partij toekomt om in dit verband de nodige concrete elementen aan te reiken die van aard zijn om het vermoeden dat zij zich kan beroepen op de beschermingsstatus die haar in Griekenland werd verleend en de rechten die daaruit voortvloeien zodanig zijn dat zij niet terechtkomt in een staat van zeer verregaande materiële deprivatie te weerleggen.

5. Verzoeker slaagt er in casu niet in dit vermoeden te weerleggen. Hij betwist weliswaar in zijn verzoekschrift op algemene wijze de gedane vaststellingen van de commissaris-generaal, doch slaagt er niet in een ander licht te werpen op hetgeen concreet met betrekking tot zijn persoonlijke situatie en levensomstandigheden als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland wordt vastgesteld.

De Raad wijst erop dat het aan de begunstigde(n) van internationale bescherming toekomt om de nodige inspanningen te doen om zich te integreren in de samenleving waar hij/zij internationale bescherming heeft bekomen, door er onder meer werk en onderdak te zoeken en de taal te leren. Zulke inspanningen blijken niet uit verzoekers verklaringen en gedragingen, zoals ook de commissaris-generaal pertinent vaststelt in de bestreden beslissing. De houding en het handelen van verzoeker duiden er daarentegen op dat hij geenszins van plan was om in Griekenland een duurzaam leven en een toekomst uit te bouwen, nu hij zeer kort na het verkrijgen van de vluchtelingenstatus en zijn Griekse verblijfs- en reisdocumenten naar België vertrok met het vliegtuig (NPO, p. 5) en geen bijstand heeft gevraagd op vlak van huisvesting noch naar werk heeft gezocht.

Het feit dat er een einde wordt gesteld aan de materiële opvang voor begunstigten van internationale bescherming moet in samenhang worden bekeken met het feit dat nadat de beschermingsstatus wordt toegekend, de begunstigten zelf in hun onderhoud moeten voorzien. In het kader van huisvesting en tewerkstelling kan worden verwacht van verzoeker, die er internationale bescherming heeft verkregen, om de nodige procedures te doorlopen en geduld uit te oefenen vooraleer hij daaromtrent conclusies trekt. Verzoeker maakt niet aannemelijk, gelet ook op de korte tijd die hij er verbleef na de toekenning van internationale bescherming, dat hij niet in de mogelijkheid was om onder meer huisvesting, medische zorgen of tewerkstelling te kunnen krijgen in Griekenland. Het komt in dit verband bovendien hem toe om de middelen die het recht en zijn status in Griekenland hiertoe bieden terdege te gebruiken, hetgeen hij evenwel niet aantoont. Hij toont niet aan deze afdoende te hebben benut, laat staan uitgeput zoals door de commissaris-generaal terdege wordt gemotiveerd in de bestreden beslissing.

De verwijzing in het verzoekschrift naar algemene landeninformatie omtrent de moeilijke levensomstandigheden voor begunstigten van internationale bescherming in Griekenland, volstaat niet om zonder meer aan te tonen dat verzoeker als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie verkeerde dan wel bij een terugkeer dreigt terecht te komen. Dit dient in concreto te worden aangetoond, waar verzoeker in gebreke blijft.

6. Waar verzoeker in het verzoekschrift aankaart dat hij niet langer over een Griekse verblijfstitel beschikt en de moeilijkheden aankaart voor teruggekeerde statushouders om hun verblijfsvergunning in Griekenland te hernieuwen, blijkt uit het administratief dossier dat verzoeker in Griekenland in februari 2022 de vluchtelingenstatus werd toegekend ("Enregister Demande Protection Internationale (DPI)"; verklaringen DVZ, punt 22; NPO, p. 4). De landeninformatie aangehaald in voorliggend verzoekschrift bevestigt ook dat verblijfsvergunningen gekoppeld aan de vluchtelingenstatus drie jaar geldig zijn (AIDA-rapport van 23 juni 2020). Het verstrijken van de geldigheid van zijn documenten blijkt nergens uit en wordt door verzoeker niet aangetoond. De bewering dat hij zijn Griekse verblijfsdocumenten zou hebben weggegooid (verklaringen DVZ, punt 22) dan wel verscheurd (NPO, p. 7), doet hier geen afbreuk aan. Gelet op het belang van voormelde verblijfsdocumenten zoals dit blijkt uit het door hemzelf aangehaalde landeninformatie, is het daarbij weinig aannemelijk dat verzoeker deze documenten zonder meer zou hebben weggegooid of verscheurd. Indien hij deze verblijfsdocumenten werkelijk zou hebben vernietigd, toont verzoeker niet aan dat hij er geen duplicaat van kan verkrijgen. Temeer hij hier nog een kopie van heeft op zijn gsm (verklaringen DVZ, punt 22). De Raad benadrukt dat er niet enig concreet gegeven voorligt waaruit blijkt dat verzoekers Griekse verblijfsvergunning thans zou zijn verstreken zodat zijn betoog betreffende de moeilijkheden om deze te hernieuwen bij terugkeer, niet dienstig kan worden aangevoerd.

Verzoeker maakt verder niet aannemelijk dat hij omwille van zijn fysieke en psychologische problemen (zie supra) over een bijzondere kwetsbaarheid beschikt die hem zou verhinderen zijn rechten te doen gelden, verbonden aan zijn status toegekend in Griekenland. Er kan uit de bijgebrachte attesten immers niet afgeleid worden dat er sprake is van een medisch-psychische aandoening die belangrijke gevolgen voor zijn zelfstandig functioneren met zich meebrengt. Verzoeker toont evenmin aan dat hij in Griekenland geen toegang zal hebben tot eventuele benodigde medische en/of psychologische ondersteuning. Hij beweert in zijn verzoekschrift dat hij in Griekenland geen toegang kreeg tot psychologische ondersteuning toen hij er nood aan had, echter op het CGVS verklaarde hij dat hij er nooit hulp heeft gezocht; hij heeft zich hieromtrent nooit geïnformeerd noch bevraagd (NPO, p. 6). De bewering dat hij hier psychologisch niet toe in staat was, kan allerminst worden aangenomen. De commissaris-generaal bemerkt in dit verband terecht dat verzoeker wel in staat was geld te lenen van een vriend en naar België te vliegen, wat getuigt van een zekere mate van ondernemendheid. Dit gegeven strookt niet met zijn voorgehouden psychologische belemmeringen verdere stappen te ondernemen in Griekenland om zijn rechten er te doen gelden. Waar het psychologisch attest van 16 januari 2023 vermeldt dat verzoeker symptomen vertoont van posttraumatische stress die hij in verband brengt met traumatische ervaringen tijdens zijn migratiereis en verblijf in Griekenland, stipt de Raad aan dat uit een medisch-psychologisch attest niet zomaar kan worden afgeleid dat het vluchtrelaas op waarheid zou berusten wanneer een psycholoog zich voor de gesuggereerde oorzaak van de problematiek louter en alleen baseert op de verklaringen van verzoeker en niet op een objectieve bron van informatie, quod in casu. Bijgevolg meent de Raad dat in dit attest slechts een beperkt gewicht kan worden gegeven. Temeer verzoeker behalve tandpijn en gehoorproblemen aan zijn rechteroor, geen melding maakte van psychologische problemen (verklaring DVZ, punt 28, vragenlijst bijzondere procedure noden).

Het komt verzoeker toe, in navolging van de relevante rechtspraak van het Hof van Justitie, om in concreto aan te tonen dat hij zijn rechten en voordelen niet zou kunnen laten gelden in Griekenland. Bij gebrek aan effectieve pogingen hiertoe, blijft hij manifest in gebreke.

7. In de mate verzoeker nog aanvoert dat hij geen bescherming tegen refoulement geniet in Griekenland, verwijst de Raad naar het voorgaande waarbij werd vastgesteld dat geen elementen voorliggen waaruit kan blijken dat verzoeker actueel niet langer internationale bescherming geniet in Griekenland. Op geen enkele wijze toont hij aan dat er sprake is van een wijdverspreide en systematische praktijk van teruggrijving van erkende vluchtelingen door de Griekse overheden. Evenmin toont hij in concreto aan dat er in zijn geval een reëel risico op refoulement bestaat.

8. De verwijzing naar rechtspraak van de Nederlandse Raad van State is niet van die aard dat zij afbreuk kan doen aan het voorgaande. De appreciatie van de feiten in het licht van de bestaande situatie in Griekenland gebeurt in het kader van een individuele beoordeling van de zaak die voorligt in elk stadium van de asielprocedure. Feiten en elementen eigen aan elk concreet beschermingsverzoek zijn bepalend bij de beoordeling van het dossier. Voormelde analyse van de situatie in Griekenland is gesteund op de informatie zoals aangebracht door de partijen.

Verzoeker toont niet aan, ook al kan worden aangenomen dat zijn situatie door onzekerheid of een verslechtering van zijn levensomstandigheden gekenmerkt wordt, dat hij bij een terugkeer naar Grieken-

land in een situatie terechtkomt die zo ernstig is dat zijn toestand kan worden gelijkgesteld met een onmenselijke of vernederende behandeling (HvJ 19 maart 2019, Ibrahim e.a., overweging 91). Hij toont niet aan dat hij bij een terugkeer naar Griekenland persoonlijk in een situatie zou belanden die kan worden beschouwd als onmenselijk of vernederend in de zin van artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest van de Grondrechten van de EU.

9. Derhalve lijkt verzoeker geen elementen naar voren te brengen waaruit blijkt dat hij zich niet langer kan beroepen op de bescherming die reeds werd toegekend in Griekenland.”

2. Door een verzoek tot horen in te dienen, maakt de verzoekende partij kenbaar dat zij het niet eens is met deze in de beschikking opgenomen grond (zij wordt overeenkomstig artikel 39/73, § 3 van de Vreemdelingenwet immers geacht met deze grond in te stemmen wanneer zij niet vraagt om te worden gehoord). In dit kader benadrukt de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (hierna: de Raad) dat het verzoeken om een hoorzitting om alsnog zijn visie kenbaar te maken de enige functie van het verzoek tot horen is (cf. Wetsontwerp van 6 december 2010 houdende diverse bepalingen (II), Memorie van toelichting, *Parl.St.* Kamer, 2010-2011, nr. 53 0772/001, 25, 26) en dit verzoek zodoende niet mag beschouwd worden als een bijkomende memorie. Bovendien strekt het verzoek tot horen er niet toe de verzoekende partij de mogelijkheid te geven onvolkomenheden in het verzoekschrift, hetzij deze waarop in de beschikking overeenkomstig artikel 39/73, § 2 van de Vreemdelingenwet precies wordt gewezen, hetzij andere, alsnog recht te zetten. Ook het betoog ter terechtzitting vermag dit niet te doen.

3.1. De Raad merkt vooreerst op dat de verzoekende partij op 7 juni 2023 een vraag tot horen heeft ingediend.

De Raad benadrukt dat een vraag tot horen na een beschikking op grond van artikel 39/73 van de Vreemdelingenwet uitsluitend tot doel heeft mee te delen dat men zijn standpunt alsnog op de terechtzitting wil uiteenzetten. Het gaat er enkel om dat de betrokkene die daarom verzoekt de mogelijkheid krijgt zijn standpunt op de terechtzitting uiteen te zetten indien hij het niet eens is met de in de beschikking opgenomen argumentatie (RvS 26 juni 2013, nr. 224.092). Dit verzoek mag zodoende niet worden beschouwd als een bijkomende memorie.

In voormelde op 7 juni 2023 ingediende vraag tot horen vraagt de verzoekende partij niet alleen om te worden gehoord, maar geeft zij eveneens een verdere toelichting. Gelet op het bovenstaande kan met deze schriftelijk aangevoerde toelichting geen rekening worden gehouden.

3.2. De verwerende partij is niet ter terechtzitting verschenen.

3.3. Artikel 39/59, § 2 van de Vreemdelingenwet bepaalt als volgt:

“Alle partijen verschijnen ter terechtzitting of zijn er vertegenwoordigd. Wanneer de verzoekende partij noch verschijnt noch vertegenwoordigd is, wordt het beroep verworpen. De andere partijen die niet zijn verschenen of niet vertegenwoordigd zijn, worden geacht in te stemmen met de vordering of het beroep. In elke kennisgeving van een beschikking tot vaststelling van de rechtsdag wordt melding gemaakt van deze paragraaf.”

Deze wetsbepaling houdt niet in dat de Raad op grond van de afwezigheid van de verwerende partij ter terechtzitting verplicht zou zijn het beroep gegrond te verklaren en aldus de verzoekende partij te erkennen als vluchteling of haar de subsidiaire beschermingsstatus toe te kennen. Evenmin houdt zij een omkering van de bewijslast in. Zij heeft enkel tot gevolg dat de Raad de eventuele excepties en het verweer ten gronde in de nota met opmerkingen van de verwerende partij niet dient te beantwoorden (RvS 13 mei 2014, nrs. 227.364 en 227.365).

4. In het proces-verbaal van terechtzitting van 30 juni 2023 staat het volgende vermeld:

“Tolk 1406 staat onder eed en tolkt Arabisch – Nederlands.

De voorzitter verwijst naar de beschikking die het voorwerp uitmaakt van het verzoek om te worden gehoord. De verzoekende partij legt een aanvullende nota met een attest van een psycholoog neer. Zij benadrukt haar kwetsbaar profiel en wijst erop dat zij gedeeltelijk doof is en gebukt gaat onder een depressie en een posttraumatische stressstoornis, die klinisch werden vastgesteld door middel van testen en werden geattesteerd. Tijdens haar verblijf in Griekenland, op het eiland Kos en in de hoofdstad Athene, voldeed haar statuut niet om tegemoet te komen aan deze psychologische problemen.”

De Raad stelt vast dat dit psychologisch attest van 16 januari 2023 hetzelfde attest betreft dat reeds bij het verzoekschrift werd gevoegd.

5. De bestreden beslissing werd genomen op grond van artikel 57/6 §3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet. Dit artikel voorziet in de mogelijkheid om een verzoek om internationale bescherming van een vreemdeling niet-ontvankelijk te verklaren wanneer deze reeds internationale bescherming geniet in een andere lidstaat van de Europese Unie. Deze bepaling vormt de omzetting naar Belgisch recht van het wederzijds vertrouwensbeginsel vervat in artikel 33, lid 2, a) van de Richtlijn 2013/32/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende gemeenschappelijke procedures voor de toekenning en intrekking van de internationale bescherming. Dit beginsel van wederzijds vertrouwen betreft evenwel een weerlegbaar vermoeden.

Het wederzijds vertrouwensbeginsel wordt weerlegd indien de voorzienbare levensomstandigheden van een verzoeker, die als persoon die internationale bescherming geniet in een andere EU-lidstaat, hem zouden blootstellen aan een ernstig risico op onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 4 van het Handvest. De weerlegging vereist, specifiek voor wat betreft de voorzienbare levensomstandigheden, dat er sprake is van een situatie waarin een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid is bereikt. Deze drempel wordt bereikt wanneer de onverschilligheid van de autoriteiten van een lidstaat tot gevolg zou hebben dat een persoon die volledig afhankelijk is van overheidssteun, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, Addis, pt. 50-51 met verwijzing naar HvJ 19 maart 2019, Ibrahim e.a., C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, pt. 90 en 101).

Wanneer er in een lidstaat sprake is van *“tekortkomingen die hetzij structureel of fundamenteel zijn, hetzij bepaalde groepen van personen raken”*, dan vallen deze tekortkomingen bijgevolg enkel onder artikel 4 van het Handvest wanneer zij voormelde bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid bereiken (cf. HvJ 19 maart 2019, gevoegde zaken C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, Ibrahim e.a., pt. 89). Verder kan er niet worden uitgesloten dat een persoon die om internationale bescherming verzoekt, kan aantonen dat er sprake is van buitengewone omstandigheden die specifiek hemzelf betreffen en die ertoe kunnen leiden dat hij bij terugzending naar de lidstaat die hem reeds internationale bescherming heeft toegekend, wegens zijn bijzondere kwetsbaarheid wordt blootgesteld aan een risico op een behandeling die strijdig is met artikel 4 van het Handvest (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, Addis, pt. 52 met verwijzing naar HvJ 19 maart 2019, C-163/17, Jawo, pt. 95).

De Raad stipt hierbij verder aan dat, ongeacht de kwaliteit van de opvang en de zorg die aanwezig in de betrokken gastlidstaat, er evenmin kan worden uitgesloten dat de terugkeer van een statushouder met een ernstige mentale of lichamelijke aandoening op zich reeds voor de betrokkene een reëel risico op onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 4 van het Handvest kan inhouden, en aldus moet onderzocht worden (zie naar analogie HvJ 16 februari 2017, C.K. e.a. t. Slovenië, C-578/16).

Uit de door de verzoeker voorgelegde informatie, gevoegd bij het verzoekschrift en de aanvullende nota van 6 april 2023, blijkt onmiskenbaar dat in de praktijk statushouders in Griekenland in een situatie kunnen terechtkomen waarin zij niet, dan slechts (zeer) moeilijk kunnen voorzien in basisbehoeftes, zoals wonen, eten en zich wassen. De druk op de beschikbare voorzieningen voor statushouders in Griekenland is erg groot, waardoor onder andere het risico op dakloosheid erg hoog is. Gelet op de politieke (wetswijzigingen die de hulp aan statushouders inperken en beperken) en socio-economische situatie in Griekenland zoals die blijkt uit de rapporten waarnaar wordt verwezen, wordt de toegang tot o.a. huisvesting, sociale voorzieningen, gezondheidszorg en de arbeidsmarkt voor statushouders erg bemoeilijkt. Die onzekere en weinig rooskleurige situatie in Griekenland maakt dat het voor statushouders moeilijk(er) kan zijn om zelfstandig hun rechten te effectueren en om te voorzien in de meest fundamentele behoeften zoals eten, onderdak en stromend water.

Op basis van door de verzoeker voorgelegde informatie kan evenwel niet worden geconcludeerd dat in hoofde van elke begunstigde van internationale bescherming in Griekenland a priori een schending van artikel 3 van het EVRM en artikel 4 van het Handvest kan worden aangenomen.

De informatie toont wel aan dat er sprake is van een precare situatie in Griekenland waardoor de grootste voorzichtigheid en zorgvuldigheid zijn geboden bij de beoordeling van de voorzienbare levensomstandigheden van verzoeker als persoon die internationale bescherming heeft gekregen in geval van terugkeer naar Griekenland. De situatie voor statushouders in en bij terugkeer naar Griekenland is

ernstig en moeilijk, hetgeen onder andere het gevolg is van de administratieve obstakels waarmee zij worden geconfronteerd waardoor zij in zware en schrijnende levensomstandigheden kunnen terecht komen met belemmeringen inzake de toegang tot o.a. socio-economische en medische hulp.

Uit paragraaf 89 van het voormelde arrest *Ibrahim* van het Hof van Justitie blijkt dat bij de beoordeling of de eventuele tekortkomingen in de EU lidstaat die reeds internationale bescherming heeft verleend een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid bereiken, rekening moet gehouden worden met “*alle gegevens van de zaak*”.

Verder wijst de Raad er op dat in paragraaf 90 van het voormelde arrest *Ibrahim e.a.* ook wordt gesteld dat er sprake is van een reëel risico op een behandeling strijdig met artikel 4 van het Handvest, indien de verzoeker, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, zou terechtkomen in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften en die “*negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid*”. In paragraaf 93 wijst het Hof nog verder op de “*bijzondere kwetsbaarheid*”.

De gezondheidstoestand van verzoeker kan bijgevolg bepalend zijn in het onderzoek of hij onafhankelijk van zijn wil, na terugkeer naar Griekenland, in staat zal zijn om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften alsook een beroep zal kunnen doen op noodzakelijke medische behandeling en medicatie om te vermijden dat hij een reëel risico loopt om terecht te komen in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie die negatieve gevolgen voor zijn mentale gezondheid zou hebben of die hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid.

Waar verzoeker bij het CGVS enkel een afsprakenkaart met een psycholoog voorlegde, wordt in bestreden beslissing gesteld dat er mogelijke indicaties zijn van een verhoogde kwetsbaarheid omwille van verzoekers mentale gezondheidstoestand maar echter niet van een bijzondere kwetsbaarheid die het verzoeker dermate moeilijk maakt om zich staande te houden en zelfstandig zijn rechten uit te oefenen dat er een ernstig risico is dat hij in leefomstandigheden terecht zou komen bij terugkeer naar Griekenland die in strijd zijn met artikelen 3 van het EVRM en 4 van het Handvest. In zoverre verzoeker zijn mentale gezondheidstoestand toeschreef aan de gebeurtenissen op het eiland Kos, waar hij gedurende een maand werd opgesloten in een container en werd geslagen door de politie, reden waarom hij niet wil terugkeren naar Griekenland, blijkt uit de bestreden beslissing niet dat deze gebeurtenissen uitdrukkelijk in twijfel worden getrokken. Er wordt enkel gesteld dat deze gebeurtenissen zich situeren op een welbepaalde plaats, gedurende een welbepaalde periode en binnen een welbepaalde context. De commissaris-generaal meent dat deze situatie niet zonder meer representatief is voor de kwalificatie en beoordeling van verzoekers situatie als statushouder in Griekenland.

Heden voegt verzoeker bij zijn verzoekschrift een echter attest toe opgesteld op 16 januari 2023 door een klinische psycholoog. Bij nadere lezing daarvan blijkt dat verzoeker symptomen van PTSD vertoont, waaronder slaapproblemen, terugkerende nachtmerries, een algemeen gevoel van vermoeidheid, zelfmoordgedachten en piekeren. Verzoeker werd getest op depressie op basis van de ‘Beck Depression Inventory’ waarbij hij een aanzienlijke score van 53/63 behaalde, hetgeen wijst op een ernstige depressie. Dit vertaalt zich in gevoelens van verdriet, onrust, verlies aan interesse, plezier en eetlust, schuldgevoel, concentratiemoeilijkheden, emotionele onverschilligheid, een gevoel van extreme depreciatie en schuld alsook zelfmoordgedachten.

Tevens werd verzoeker getest op PTSD aan de hand van de ‘Posttraumatic Checklist Scale’ waarbij hij een aanzienlijke score behaalde van 66/85 hetgeen zich vertaalt in vermijdingsgedrag, concentratiemoeilijkheden, lichamelijke klachten (somatisatie), verlies van interesse, emotionele afstandelijkheid en hyperwaakzaamheid. De klinische psycholoog attesteerde dat een psychologische begeleiding aanbevolen is om verzoeker in zijn dagelijkse moeilijkheden te helpen en te vermijden dat zijn symptomen zich verder zetten.

Ter terechtzitting verklaart verzoeker het psychisch zeer moeilijk te hebben en zelfmoordgedachten te koesteren omwille van de gebeurtenissen op het eiland Kos.

Gelet op voormelde elementen in het psychologisch attest, die zwaarwichtig van aard zijn, verzoekers doorleefde verklaringen ter terechtzitting omtrent zijn zelfmoordgedachten die hij koppelt aan de gebeurtenissen op het eiland Kos en die de Raad ernstig neemt, alsook gelet op de voorliggende landeninformatie waaruit blijkt dat de toegang in Griekenland tot socio-economische en medische voorzieningen en tot huisvesting niet zonder problemen verloopt, acht de Raad een verder en gedegen

onderzoek van de situatie van verzoeker als begunstigde van internationale bescherming in/bij terugkeer naar Griekenland aangewezen.

Daarbij moet in casu worden nagegaan of verzoeker in staat zal zijn om in/bij terugkeer naar Griekenland te voorzien in zijn meest elementaire behoeften alsook een beroep zal kunnen doen op noodzakelijke medische/psychologische behandeling en medicatie om alzo te vermijden dat hij een reëel risico loopt om terecht te komen in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie die negatieve gevolgen zou hebben voor zijn mentale gezondheid of die hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid. De door verzoeker voorgelegde landeninformatie, gevoegd bij het verzoekschrift en aanvullende nota, is immers een indicatie dat er een grote kans bestaat dat statushouders in Griekenland gedurende lange periode na de erkenning in een situatie van dakloosheid en behoeftigheid kunnen terechtkomen en benadrukt dat de situatie voor statushouders in en bij terugkeer naar Griekenland ernstig en moeilijk is.

Tevens moet worden nagegaan of een terugkeer van verzoeker, gelet op geattesteerde mentale gezondheidstoestand waarbij sprake is van zelfmoordgedachten omwille van de gebeurtenissen op het eiland Kos, op zich niet reeds een reëel risico op onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 4 van het Handvest kan inhouden (zie naar analogie HvJ 16 februari 2017, C.K. e.a. t. Slovenië, C-578/16).

Er kan in deze stand van zaken dan ook niet worden uitgesloten dat verzoeker, gezien zijn psychische gezondheidssituatie die hij ter zitting benadrukt en die hij met een gedegen en ernstig psychologisch attest staft, blijk geeft van een bijzondere kwetsbaarheid waardoor hij in/bij terugkeer naar Griekenland, buiten zijn wil en persoonlijke keuzes om, kan terechtkomen in een toestand van achterstelling met negatieve gevolgen voor zijn reeds precare psychische gezondheid die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid in het licht van artikel 4 van het Handvest.

De situatie van de verzoeker in/bij terugkeer naar Griekenland dient bijgevolg nader en naar behoren te worden geanalyseerd.

6. De Raad wijzigt, gelet op hetgeen voorafgaat, zijn standpunt van de beschikking van 30 mei 2023.

In acht genomen wat voorafgaat en gelet op het feit dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen niet de nodige onderzoeksbevoegdheid heeft, dient de bestreden beslissing overeenkomstig artikel 39/2, § 1, tweede lid, 2° van de Vreemdelingenwet te worden vernietigd.

OM DIE REDENEN BESLUIT DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN:

Artikel 1

De beslissing genomen door de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen op 17 januari 2023 wordt vernietigd.

Artikel 2

De zaak wordt teruggezonden naar de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting op negenentwintig september tweeduizend drieëntwintig door:

M. MAES, kamervoorzitter

T. LEYSEN, griffier

De griffier, De voorzitter,

T. LEYSEN

M. MAES